

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

Затверджено

на засіданні катедри української мови
імені проф. Івана Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач катедри З. О. КУПЧИНСЬКА

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

“Сучасна українська літературна мова (лексикологія)”,
що викладається в межах ОПП “Середня освіта (українська мова та
література)”

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 014 “Середня освіта”.

Спеціалізація 014.01 Українська мова та література

Львів - 2023

Назва курсу	Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Катедра української мови імені професора Івана Ковалика
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 014 Середня освіта. Спеціалізація 014.01 Українська мова та література
Викладачі дисципліни	доц. Сокіл-Клепар Н. В., кандидат філологічних наук, доцент.
Контактна інформація викладачів	nataliya.sokil-klepar@lnu.edu.ua https://philology.lnu.edu.ua/employee/sokil-natalija Головний корпус ЛНУ ім. Івана Франка, каб. 234 м. Львів, вул. Університетська, 1
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення дисципліни за попередньою домовленістю. Для погодження часу консультації слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/suchasna-ukrajinska-literaturna-mova-leksykolojiya-serednya-osvita
Інформація про курс	Дисципліна «Сучасна українська літературна мова (лексикологія)» є нормативною дисципліною зі спеціальності 014 «Середня освіта» спеціалізації 014.01 Українська мова та література для освітньої програми «Середня освіта (українська мова та література)». Ця дисципліна викладається в 1 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс передбачений для студентів першого року навчання. Він ознайомлює студентів із лексико-фразеологічною системою сучасної української літературної мови, основами та історією лексикографування. Формування базових умінь і навичок допоможуть студентам використовувати в майбутній професійній діяльності лексичні та фразеологічні засоби, враховуючи їхню семантику, джерела походження, стилістичну специфіку. Навчальна дисципліна передбачає вироблення в студентів уявлення про українську мову як про високорозвинену, нормалізовану, що характеризується притаманними лише їй лексико-фразеологічними особливостями, а також і спільними для слов'янських мов рисами.
Мета та цілі курсу	<i>Мета</i> – допомогти студентам оволодіти теоретичним матеріалом із лексикології, лексикографії та фразеології, сприяти формуванню наукових поглядів на мову, розумінню функціонування мови, виробленню навичок самостійних спостережень над мовними фактами, їх аналізу та класифікації. Курс «Сучасна українська літературна мова» має загальнотеоретичні і практичні цілі. Загальнотеоретичні цілі курсу: <ul style="list-style-type: none"> • зрозуміти мову як суспільне явище; • осмислити головні процеси виникнення, формування і розвитку лексичного складу української мови; • бачити зв'язок між мовними рівнями.

	<p>Практичні цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усвідомити факти сучасної української літературної мови, зокрема розрізнення лексичного та граматичного значень, явищ семантизації та десемантизації лексичних одиниць, основні ресурси поповнення лексичного запасу та ін.; • глибше засвоїти курси з фонетики, морфології, діалектології, історичної граматики української мови; • фахово аналізувати мовні явища; • розуміти норми сучасної української літературної мови; • вміти практично застосовувати синонімне та омонімне багатство української мови; розрізняти уживання паронімів; • пояснювати використання архаїзмів, неологізмів, діалектизмів у текстах сучасних творів; • доцільно застосовувати лексику в текстах різного стилістичного спрямування; • виробити вміння сформулювати невеликий словник (діалектизмів, неологізмів та ін.); • навчитися писати статті у Вікіпедію (чи інші онлайн-енциклопедії).
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасна українська літературна мова: Підручник / [укл. А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ та ін.]. Київ, 1997. 2. Сучасна українська літературна мова: Підручник / [М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін.]. Київ, 2001. 3. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013. 4. Демська О. Вступ до лексикографії. Київ, 2010. 5. Демська-Кульчицька О. Фразеологія. Київ, 2008. 6. Лексикологія сучасної української літературної мови: Методичні вказівки до практичних занять / [укладач Рудь О. М.]. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2023. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Авксентьева Л. Г., Калашник В. С., Ужченко В. Д. Фразеологія сучасної української мови. Ужгород, 1977. 8. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: Навч. посібник / [за заг. ред. О. Сербенської]. Львів: «Апріорі», 2017. 9. Антоненко-Давидович Б. Д. Як ми говоримо. Київ, 1991 (та ін. видання). 10. Горецький П. Й. Історія української лексикографії. Київ, 1963. 11. Караванський С. Секрети української мови. Київ, 1994. 12. Коваль А. П. Слово про слово. Київ, 1976. 13. Медведєв Ф. П. Українська фразеологія: Чому ми так говоримо. Харків, 1978. 14. Москаленко А. А. Нарис з історії української лексикографії. Київ, 1961. 15. Селіванова О. О. Нариси з української фразеології (психолінгвістичний та етнокультурний аспекти). Київ; Черкаси, 2004. 16. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг. Київ, 2005. 17. Стишов О. А. Динаміка лексичного складу сучасної української

	<p>мови. Лексикологія. Лексикографія: навч. посіб. Біла Церква: «Авторитет», 2019.</p> <p>18. Український правопис. Київ, 2019.</p> <p>Словники:</p> <p>19. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ, 1985.</p> <p>20. Головащук С. І. Словник-довідник з правопису та слововживання / [за ред. В. М. Русанівського]. Київ, 1989.</p> <p>21. Словник міжчастиномовних омонімів / Н. Глібчук, У. Добосевич. Львів: «Апріорі», 2016.</p> <p>22. Словник паронімів української мови / [упоряд. О. Сербенська]. Львів: «Апріорі», 2022.</p> <p>23. Демська О. М., Кульчицький І. М. Словник омонімів української мови. Львів, 1996.</p> <p>24. Полюга Л. М. Словник антонімів / [за ред. Л. Г. Паламарчука]. Київ, 2001.</p> <p>25. Словник іншомовних слів / [за ред. О. С. Мельничука]. Київ, 1984.</p> <p>26. Словник синонімів української мови: у 2 т / [А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С. І. Головащук та ін.]. Київ, 2001.</p> <p>27. Українська мова: Енциклопедія. Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. Київ, 2004.</p> <p>28. Фразеологічний словник української мови: у 2 т. Київ, 1993.</p> <p>29. Чак Є. Д. Складні випадки правопису та слововживання. Київ, 1998.</p>
Тривалість курсу	Один семестр (1)
Обсяг курсу	СУЛМ (Лексикологія. Лексикографія. Фразеологія). Загальний обсяг 225 годин, у т. ч. 32 годин лекційних, 32 годин практичних занять і 56 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> • Студенти повинні знати: • предмет, завдання й місце лексикології, фразеології та лексикографії серед інших мовознавчих дисциплін; • головні ідеї провідних українських і зарубіжних лексикологів; • ознаки слова та складові лексичного значення; • типи лексичних значень слів; • типи системного групування лексики; • диференціацію лексики української мови за різними ознаками; • основи української фразеології; • етапи становлення та основні поняття лексикографії; • типи словників; • комп'ютерні технології в українській лексикографії; • вміти: • виконувати лексикологічний і фразеологічний аналіз; • пояснювати лексичне значення слова; • виявляти типи лексичних значень; • знаходити й аналізувати системні явища у лексиці та

	<p>фразеологізмах;</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати типи фразеологізмів; • характеризувати лексику української мови за різними ознаками; • аналізувати різні типи словників.
Ключові слова	Лексикологія, лексема, семема, поняття, лексичне значення, граматичне значення, полісемія, моносемія, омонімія, омоформа, омограф, омофон, синонімія, синонімний ряд, антонімія, історизм, архаїзм, неологізм, okazіonalіzm, argotіzm, сленг, суржик, варваризм, соціолект, діалект, термін, професійна лексика, стилі мовлення, ономастика, етимологія, семасіологія, лексикографія, словникова стаття, ремарка, дефініція, філіація, фразеологія, фразеологічні єдності, фразеологічні зрощення, фразеологічні сполучення.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Базові лінгвістичні знання з середньої школи.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Традиційні й інноваційні методи викладання, а саме: пояснювально-ілюстративний, евристичний, репродуктивний, дослідницький, проектний та ін.
Необхідне обладнання	Проектор, ноутбук
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні завдання: 30 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 30; • модулі: 20 %; максимальна кількість балів – 20 (модуль 1 (есе) – 5 б.; модуль 2 (проект) – 15 б.; • екзамен (тестування): 50 % семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Робота на практичних заняттях:</p> <p>Аналіз прочитаного (визначення важливої інформації, думок, фактів, узагальнення, розуміння) – 5 б.</p> <p>Усна доповідь (розуміння теми, підготовленість, ліміт часу, фокус на темі, лексика, використання завершених речень, гучність голосу) – 5 б.</p> <p>Виконання письмових завдань (грамотне оформлення, чіткість і правильність виконання, використання наукової літератури, словників, довідників та енциклопедій) – 10 б.</p> <p>Створення енциклопедичної статті у Вікіпедію – 5 б.</p> <p>Проектна діяльність (власні назви) (чітка структура матеріалу, акцент на головному, достатня кількість матеріалу (якщо практичного, то хоча б до 30 одиниць; якщо теоретичного – 10–20 опрацьованих позицій), вміння лінгвістично аналізувати, робити висновки, узагальнення, порівняння, дизайн) – 5 б.</p>

	<p>Модуль 1 (лексикологія) – 10 б. Модуль 2 (фразеологія, лексикографія) – 10 б.</p> <p>Разом поточне оцінювання – 50 б.</p> <p>Залік. Тестові завдання для іститу уміщені на сторінці атестованого курсу в системі електронного навчання: https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=4084</p> <p>Разом (підсумкова максимальна кількість балів) – 100 б.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що відповіді студентів будуть оригінальними. Виявлення ознак академічної недоброчесності у відповіді студента, незалежно від масштабів плагіату чи обману, є підставою для того, щоб викладач її не зарахував. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів модульних робіт, а також бали, набрані впродовж семестру за виступи на практичних заняттях, участь в обговоренні. При цьому обов'язково враховується присутність та активність на занятті; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, об'єкт і завдання лексикології. 2. Структура лексикології як навчальної дисципліни. 3. Семасіологія, етимологія, ономастика як розділи лексикології. 4. Слово як лінгвістична одиниця. Його характеристика та ознаки. 5. Особливості лексеми, словоформи. 6. Поняття і лексичне значення слова. 7. Лексичне та граматичне значення слова. 8. Аспекти й типи лексичного значення. 9. Одно- та багатозначність слів. Типи полісемії. 10. Метафора, метонімія, синекдоха. Особливості та різновиди. 11. Критерії розмежування омонімії й полісемії. 12. Причини та джерела утворення омонімів. 13. Типологія омонімів. Явище каламбуру. 14. Паронімія, причини її появи, типологія. Явище паронимазії (паронімічної атракції). 15. Синонімія. Джерела творення та класифікація синонімів. 16. Стилїстичні явища, створені на базі синонімії (евфемізми,

	<p>табу, перифрази та ін.).</p> <ol style="list-style-type: none"> 17. Антоніми, їх класифікація. Явища антитези, енантіосемії, оксиморону. 18. Питома лексика. Основні ознаки, семантичні групи. 19. Запозичення. Основні шляхи запозичень і риси. 20. Активна лексика. Особливості активного лексикону. 21. Характеристика пасивного складу лексики. 22. Особливості неології. Шляхи й причини появи неологізмів. 23. Застаріла лексика. Історизми й архаїзми. 24. Територіальні діалекти. Типи діалектизмів. 25. Соціальна діалектологія. Різновиди соціолекту. 26. Специфіка арготизмів, жаргонізмів, сленгу. 27. Особливості й ознаки просторічної лексики. 28. Загальноживана, нейтральна та емоційна лексика. Ознаки, тематичні групи, засоби творення. 29. Стилїстичне розрізнення лексики. 30. Основні ознаки та мовні засоби творення різних стилів. Явище стилізації. 31. Ономастика. Типологія власних назв. 32. Фразеологія як наука. Фразеологічне значення. Основні ознаки фразеологізмів. 33. Класифікації фразеологізмів. Різновиди фразеологічних одиниць. 34. Характеристика фразеологічних зрощень. 35. Характеристика фразеологічних едностей. 36. Характеристика фразеологічних сполучень. 37. Теоретичні й практичні аспекти лексикографії. 38. Структура лексикографії. 39. Основні терміни лексикографії. 40. Історія лексикографування. 41. Типологія словників. 42. Енциклопедії як різновид лексикографування. 43. Типологія енциклопедій. Моделі словникових статей. 44. Характеристика тлумачного словника. Укладачі словників. 45. Особливості СУМ-20 та СУМ-11. 46. Історичні словники. Характеристика. Укладачі словників. 47. Етимологічні словники. Характеристика. Укладачі словників. 48. Словники діалектної лексики. Характеристика. Укладачі словників. 49. Ономастичні словники. Характеристика. Укладачі словників. 50. Термінологічні словники. Характеристика. Укладачі словників. 51. Соціолектні словники. Характеристика. Укладачі словників. 52. Словники синонімів, омонімів, антонімів, паронімів. Характеристика. Укладачі словників.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год.	Термін виконання
	МОДУЛЬ 1. Лексикологія				
1 т. 2 год.	Лексикологія як лінгвістична дисципліна. Предмет і завдання лексикології. Загальна та конкретна, діяхронна і синхронна, прикладна лексикологія. Аспекти лексикологічних досліджень. Семасіологія, ономасіологія, етимологія, ономастика, фразеологія, лексикографія як розділи лексикології. Зв'язок з іншими дисциплінами.	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.	Українська мова серед інших слов'янських (презентація) (6 год).	вересень, 2023
2 т. 2 год.	Лексикологія як лінгвістична дисципліна. План. 1. Предмет, об'єкт і завдання лексикології. 2. Структура лексикології (загальна / часткова; сучасна / історична; теоретична / практична). 3. Зв'язки лексикології з іншими мовознавчими науками (фонетикою, морфемікою, морфологією, синтаксисом).	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.		вересень, 2023
3 т. 2 год.	Слово як одиниця лексикології. Лексичне значення слова. Денотативний характер лексичного значення. Понятійна основа лексичного значення. Прагматичний аспект лексичного значення. Оцінні компоненти в лексичному значенні. Асоціативні ознаки (конотації), пов'язані зі словом. Лексичне і граматичне значення.	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.	Походження та розвиток української мови (реферат) (10 год).	вересень, 2023
4 т.	Слово як основа лексикології.	практичне	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна	Мова і мовлення	вересень,

2 год.	План. 1. Основні ознаки слова. Слово та поняття. 2. Семантична структура слова. 3. Лексичне та граматичне значення слова. 4. Типи лексичних значень.	заняття	українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.	як форми лінгвальної дійсності (презентація) (4 год).	2023
5 т. 2 год.	Одно- й багатозначність слова. Типи багатозначности (радіальна, ланцюжкова, радіально-ланцюжкова). Метафора і метонімія як способи семантичної деривації. Представлення полісемії і типів лексичних значень слів у тлумачних словниках української мови. Найважливіші тлумачні словники, їхня характеристика.	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.		вересень, 2023
6 т. 2 год.	Однозначність і багатозначність у лексикології. План. 1. Наукове визначення одно- та багатозначности слів. 2. Типи полісемії (ланцюжкова, радіальна, комбінована). 3. Пряме та переносне значення слів. 4. Особливості та різновиди метафори, метонімії, синекдохи.	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.		вересень, 2023
7 т. 2 год.	Явища омонімії та паронімії. Типологія омонімів. Різновиди часткових омонімів (омофони, омографи, омоформи). Проблема розмежування омонімії й полісемії. Стилістичне використання омонімів у мовленні (гра слів, каламбур). Словники омонімів. Пароніми в українській мові. Типологія лексичних паронімів. Семантичні та структурні типи паронімів. Паронімія й паронімазія. Словники паронімів.	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.	Стилістичне використання омонімів та паронімів (доповідь) (4 год).	вересень, 2023
8 т.	Омонімія та паронімія як мовні явища План. 1. Омонімія як лінгвістичне явище.	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова		вересень, 2023

2 год.	Критерії розмежування багатозначности й омонімічності. 2. Причини та джерела утворення омонімів. 3. Типологія лексичних омонімів. 4. Паронімія, причини її появи. Типологія лексичних паронімів. 5. Стилiстичні засоби, фігури, прийоми, що ґрунтуються на використанні омонімів та паронімів.		(лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.		
9 т. 2 год.	Синонімія та антонімія як фундаментальний тип відношень мовних одиниць. Лексичні синоніми. Умови синонімізації. Повна й неповна (ідеографічна) синонімія. Інші типи відмінностей між синонімами (граматичні, стилістичні, емоційно-експресивні, жанрові, соціальні, територіальні). Синонімний ряд і його домінанта. Стилiстичні прийоми, побудовані на синонімії (евфемізми, перифрази, ампліфікація, плеоназм). Словники синонімів української мови. Антонімія. Мовні типи антонімів. Лексичні антоніми, їх визначення. Структурні й семантичні типи антонімів (градуальні (мезоніми), комплементарні, векторні, координатні). Контекстуальні антоніми. Поняття про енантіосемію. Стилiстичні прийоми, побудовані на антонімії (оксиморон, антитеза). Словники антонімів української мови.	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.	Стилiстичне використання синонімів та антонімів (доповідь) (4 год).	жовтень, 2023
10 т. 2 год.	Типи синонімів та антонімів План. 1. Поняття синонімії як мовного явища. Джерела синонімів. 2. Класифікації синонімів. Стилiстичні явища, створені на базі синонімії. 3. Антонімія. Семантичні та структурні типи антонімів. 4. Стилiстичне застосування антонімів.	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.		жовтень, 2023

11 т. 2 год.	Лексика з погляду походження. Питома лексика. Лексичні запозичення в українській мові. Класифікація запозичень за походженням (джерелами) і тематичними групами. Екзотизми й варваризми. Калькування. Типи лексичних кальок. Інтернаціональна лексика. Етимологічні словники української мови. Запозичена лексика в тлумачних словниках і словниках іншомовних слів.	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.		жовтень, 2023
12 т. 2 год.	Лексика української мови з погляду етимології. План. 1. Корінна (питома) лексика української мови. етимологічні пласти. 2. різновиди запозичень (класичні запозичення; кальки; екзотизми; варваризми; інтернаціоналізми). 3. етимологічні пласти запозичень та їхні диференційні мовні ознаки (старослов'янізми; грецизми; латинізми; тюркізми; германізми; галліцизми (франкізми); англіцизми (англіїзми); полонізми; богемізми (чехізми) та ін.).	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.		жовтень, 2023
13 т. 2 год.	Активна й пасивна лексика. Застаріла лексика: історизми й архаїзми. Неологізми, їхні різновиди й шляхи появи в мові. Оказіональні й потенційні слова. Словники нових слів і значень. Словники архаїзмів (історичні).	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.		жовтень, 2023
14 т. 2 год.	Активна й пасивна лексика. План. 1. Активна та пасивна лексика української мови. Причини архаїзації та неологізації лексичного складу. 2. Історична лексикологія. Архаїзми та історизми. Основні тематичні групи. 3. Різновиди неологізмів.	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.		жовтень, 2023

	Їхні функції. 4. Форми та механізми неологізації (запозичення (транслітерація, транскрипція), калькування, лексико-семантичне словотворення та ін.). 5. Загальномовні та індивідуально-авторські неологізми (оказіоналізми).				
15 т. 2 год.	Соціальний і територіальний розподіл лексики української мови. Лексика загальнонародна й лексика обмеженого вжитку. Науково-технічна й професійна термінологія. Специфіка терміна. Джерела термінотворення в українській мові. Поняття про термінологізацію загальнонародної лексики і детермінологізацію терміна. Словники термінів. Професіоналізми, відмінності їх від термінів. Жаргонна лексика. Арго. Словники жаргонної та арготичної лексики. Діалектизми (фонетичні, морфологічні, словотворчі, лексичні, синтаксичні), види лексичних діалектизмів (лексичні, етнографічні, семантичні). Словники діалектної та жаргонної лексики.	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.	Національні й територіальні різновиди української літературної мови (реферат) (6 год).	жовтень, 2023
16 т. 2 год.	Лексика обмеженого вживання. План. 1. Загальноновживана лексика, її ознаки. 2. Лексика обмеженого (територіально, соціально, професійно) вживання. 3. Типологія лексичних діалектизмів (власне лексичні, етнографічні, семантичні). 4. Умови, причини формування жаргону. Функції та ознаки жаргонної лексики. Різновиди жаргону (жаргон, арго, професійний жаргон (професіоналізми), сленг, тарабарська мова (тарабарщина)). 5. Науково-термінологічна та професійно-виробнича лексика.	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.	Феномен суржика і процеси змішування мов (реферат) (4 год).	жовтень, 2023

17 т. 2 год.	Функціонально-стилістична диференціація лексики української мови. Лексика стилістично нейтральна (міжстильова) і стилістично забарвлена. Розмовна лексика, її види. Книжна лексика, її види. Система стилістичних поміток у тлумачних словниках української мови.	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.		листопад, 2023
18 т. 2 год.	Функціонально-стилістична характеристика лексики. План. 1. Загальноживана, нейтральна та емоційна лексика. Їхні ознаки, тематичні групи, засоби творення. 2. Основні ознаки лексики в різних стилях (розмовному, науковому, офіційно-діловому, публіцистичному, художньому). 3. Явище стилізації.	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.		листопад, 2023
19 т. 2 год.	Типологія власних назв та імен. Напрями ономастичних досліджень (типологічна ономастика; когнітивна ономастика; історична ономастика; літературно-художня та фольклорна ономастика). Аналіз основних видів онімів (антропонімів, топонімів, зоонімів, космонімів, теонімів, ергонімів, хрематонімів).	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.		листопад, 2023
20 т. 2 год.	Типологія власних назв та імен. План. 1. Ономастика як наука. 2. Напрями ономастичних досліджень (типологічна ономастика; когнітивна ономастика; історична ономастика; літературно-художня та фольклорна ономастика). 3. Типи онімів (антропоніми, топоніми, зооніми, космоніми, теоніми, ергоніми, хрематоніми та ін.).	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.	Типологія онімів (презентація) (6 год).	листопад, 2023
21 т. 2 год.	Лексична норма та її порушення. Поняття лексичної норми. Причини порушення лексичних норм. Типи лексичних помилок (тавтологія, багатослів'я, плеоназм, невластиве значення слова, суржикізм).	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.		листопад, 2023

22 т. 2 год.	Лексична норма та її порушення. План. 1. Поняття лексичної норми. 2. Причини порушення лексичних норм. 3. Типи лексичних помилок.	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.		листопад, 2023
	МОДУЛЬ 2. Фразеологія				
23 т. 2 год.	Фразеологія як наука. Предмет вивчення фразеології. Поняття фразеологічної одиниці. Проблема виокремлення фразеологізму, асиметричність форми і змісту. Джерела походження фразеологізмів. Фразеологічне значення. Системні відношення у фразеології.	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.		листопад, 2023
24 т. 2 год.	Фразеологія як наука. План. 1. Фразеологія як наука і мовознавча дисципліна. 2. Ознаки фразеологізмів. Джерела походження фразеологізмів. 3. Фразеологічне значення. Системні відношення у фразеології.	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.	Фольклор як джерело створення фразеологізмів (презентація) (4 год).	листопад, 2023
25 т. 2 год.	Проблема класифікації фразеологічних одиниць. Ідіоматика і фраземіка. Типологія ідіом (фразеологічні зрощення, єдності, сполучення) та фразем (прислів'я, приказки, крилаті вислови). Фразеологічні словники української мови.	лекція	Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.		листопад, 2023
26 т. 2 год.	Класифікації фразеологізмів. План. 1. Фразеологічні зрощення. 2. Фразеологічні єдності. 3. Фразеологічні сполучення. 4. Різновиди фразем.	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.		грудень, 2023
	МОДУЛЬ 3. Лексикографія				

27 т. 2 год.	Лексикографія як прикладна наукова дисципліна. Теоретичні й практичні аспекти лексикографії. Основні поняття лексикографії. Типологія словників. З історії української лексикографії. Найдавніші українські словники. Українська лексикографія XIX–XX ст. Сучасний стан лексикографії в Україні.	лекція	Демська-Кульчицька О. Фразеологія. Київ, 2008. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.	Періоди лексикографування (староукраїнський, середньоукраїнський, новоукраїнський) (реферат) (4 год).	грудень, 2023
28 т. 2 год.	Лексикографія – наука про словники. План. 1. Теоретичні й практичні аспекти лексикографії. 2. Структура лексикографії. 3. Основні терміни лексикографії.	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.	Типологія словників української мови (реферат) (4 год).	грудень, 2023
29 т. 2 год.	Енциклопедії як різновид лексикографування. Типологія енциклопедій. Моделі енциклопедичних статей.	лекція	Демська-Кульчицька О. Фразеологія. Київ, 2008. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.		грудень, 2023
30 т. 2 год.	Енциклопедичні словники. План. 1. Енциклопедії як різновид лексикографування. 2. Типологія енциклопедій. 3. Моделі словникових статей.		Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.		грудень, 2023
31 т. 2 год.	Лінгвістичні словники. Суть, роль, типи лінгвістичних словників. Структура, функції та порівняння тлумачних словників.	лекція	Демська О. Вступ до лексикографії. Київ, 2010. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / [за ред. А. К. Мойсієнка]. Київ, 2013.		грудень, 2023

32 т. 2 год.	Лінгвістичні словники. План. 1. Суть, роль, типи лінгвістичних словників. 2. Структура та функції тлумачних словників. 3. СУМ-11 vs СУМ-20: порівняльна характеристика.	практичне заняття	Сокіл-Клепар Н. В. Сучасна українська літературна мова (лексикологія, фразеологія, лексикографія): практикум. Львів, 2023. 64 с.		грудень, 2023
--------------------	---	-------------------	--	--	---------------